

Gemeente Sittard-Geleen

Bijeenkomst voordelen omgeving en participatie

Windpark Holtum-Noord

Datum: woensdag 29 januari 2020
Tijd: aanvang 19.30 uur
Plaats: Het Anker, Buchten

Aanwezig namens de gemeente Sittard-Geleen:

Edwin Germann, intern projectleider duurzaam Sittard-Geleen

Aanwezig namens ENGIE Energie Nederland:

Hans Duivenvoorden, projectontwikkelaar Windpark Holtum-Noord

Aanwezig als moderator:

Mirjam Roorda-Knape, omgevingsmanager Windpark Holtum-Noord

Programma:

1. Opening
 2. Terugblik bijeenkomst 11 december
 3. Zelf investeren
 4. Omgevingsfonds
 5. Groenregeling voor burens
 6. Vervolg
 7. Afronding
-

1. Opening

Mevrouw Roorda opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom. Ze verwijst naar het rondgestuurde concept-profijsplan dat naar aanleiding van de input tijdens de eerdere bijeenkomsten is bijgesteld en geconcretiseerd door ENGIE. Er zijn nog onderdelen in het plan die nader moeten worden ingevuld, dat zal de komende maanden gaan gebeuren.

2. Terugblik bijeenkomst 11 december

Mevrouw Roorda vraagt of de zaken die zijn aangekaart, goed zijn opgenomen in het voorliggende plan. De aanwezigen voeren geen aanvullende punten aan. Mevrouw Roorda laat weten, dat ook de vertegenwoordigers van de wijkplatforms zijn ingelicht. Zij konden zich – op enkele detailvragen na – vinden in het conceptplan dat nu gepresenteerd wordt. Gemeente, provincie en ENGIE vinden dat participatie goed moet worden vormgegeven, vandaar dat burgers actief worden betrokken bij het opstellen van het profijsplan. Desgevraagd laat de heer Germann weten dat communicatie over de vergunning op korte termijn zal gebeuren.

Het profijsplan bestaat grofweg uit 4 pijlers, namelijk: 1) Zelf investeren; 2) Omgevingsfonds; 3) Groenregeling voor burens; 4) Lokaal elektriciteitsaanbod; de energietarieven die over 2 jaar gehanteerd zullen worden, zijn nu nog niet bekend.

3. Zelf investeren

De heer Duivenvoorden licht toe, dat de Windpark Holtum-Noord BV is opgericht. De BV stelt 50% van het aandelenkapitaal beschikbaar aan de omgeving/omwonenden om te participeren. Vorige keer zijn de volgende punten geformuleerd als het gaat om financiële participatie: liefst met een goed rendement, maar zo makkelijk mogelijk om in te stappen / aan mee te doen en een beperkt risico. De heer Duivenvoorden licht de diverse mogelijkheden tot investeren toe:

- 1) Direct investeren door burgers:
 - a. *Omwonenden financieren zelf direct in het windpark.* Dit is eigenlijk geen echte optie, omdat het onwerkbaar is om met zoveel individuele burgers de BV te gaan besturen. Daarnaast zijn de risico's hoog. Voor verhandelen van de aandelen moet men naar de notaris.

- b. *Uitbesteed aan platform* (bijvoorbeeld duurzaam-investeren.nl of one planet crowd). Een platform is een transparant doorgeefluik waarbij de verantwoordelijkheid bij de investeerder blijft liggen. Het platform zelf loopt geen risico qua rendement; dat ligt bij de investeerder
- 2) Indirect investeren door burgers:
- a. *Via (lokale) Energie Coöperatie*, eventueel via een platform. Een Coöperatie heeft als voordeel, dat de burgers verenigd zijn en samen als 1 stem spreken, het risico wordt verdeeld. Het oprichten van een Coöperatie vraagt wel de nodige organisatie: er moet een bestuur worden opgericht, er moet vergaderd worden, besluiten worden genomen over aandelen/leningen, etc. Het voordeel is dat aandelen in een Stichting/Coöperatie wel onderling te verhandelen zijn (zonder tussenkomst van een notaris). De individuele burgers zijn wel zelf aandeelhouder en dragen ook zelf het risico.. Voor ENGIE is een (lokale) Energie Coöperatie een werkbare optie.
- b. *Via Fonds zoals Meewind*. Meewind exploiteert momenteel een aantal fondsen waaronder het Regionaal Groenfonds Duurzaam. Het Windpark Holtum-Noord zou als project via dit fonds onder bepaalde voorwaarden aangeboden kunnen worden bij Meewind. Zo kunnen voorwaarden worden gesteld aan regionale deelname (volgens de eerder vastgestelde schillen), de grootte van de coupures (meedoen mogelijk vanaf € 250,00), maximum te investeren bedrag per persoon (om de investeringsmogelijkheid voor zoveel mogelijk mensen mogelijk te maken). De heer Duivenvoorden laat desgevraagd weten dat het Windmolenpark Holtum-Noord zeer waarschijnlijk aantrekkelijk is voor Meewind, daar er inmiddels veel Meewind-fondsen uitverkocht zijn en projecten zoeken. Daarom is ook de verwachting dat Meewind mee zal gaan in de voorwaarden. Meewind is een professionele fondsbeheerder en belegger waar ENGIE mee kan en wil samenwerken. Er is inmiddels een oriënterend gesprek geweest met Meewind en Meewind heeft aangegeven verder te willen communiceren, hetgeen positief is.

De verschillende financieringsmogelijkheden om te participeren in het Windpark Holtum-Noord worden doorgenomen. Voor participatie via leningen/obligaties is een totaalbedrag van € 300.000 beschikbaar. Voor participatie via aandelen is ca. 1,5 miljoen beschikbaar. Dit betekent dat met de uitgifte van aandelen veel meer mensen kunnen participeren.

Vragen:

- *Er wordt gesproken over een rendement van 2,5 tot 5% bij deelname via een fonds. Wat bepaalt de marge hier tussenin? En is 2,5% gegarandeerd?* Antwoord de heer Duivenvoorden: Elk jaar wordt gekeken hoe de projecten draaien, bij goeie jaren is de dividenduitkering hoog, andere jaren kan die lager zijn. De gegevens zijn overgenomen van de website van Meewind, Regionaal Groenfonds. Daar worden ook de prestaties van de fondsen weergegeven. Het is niet bekend of 2,5% gegarandeerd wordt. Het totaalrendement komt uit op 4 tot 7%. Investeren in een groenfonds kan belastingvoordeel opleveren.
- *In beide gevallen (obligaties en aandelen) kan men vrij gemakkelijk geld investeren. Wat is precies het verschil?* Antwoord de heer Duivenvoorden: Met de uitgifte van aandelen kunnen 5x zoveel mensen meedoen/participeren, omdat er 1,5 miljoen beschikbaar is; voor de uitgifte van obligaties is er 'maar' € 300.000 beschikbaar. Ook is er verschil in risico.
- *Als er gekozen wordt om met Meewind in zee te gaan, dan vervalt de relatie met het Windpark Holtum-Noord, daar Meewind een bestaand fonds is zonder binding met deze regio. Ik zou nu ook al kunnen instappen, als individuele burger, in Meewind.* Antwoord de heer Duivenvoorden: De regionale gebondenheid is er door de mensen die uit de regio komen, voorrang te geven, hetgeen als voorwaarde zal gelden.
- *Zal er veel belangstelling zijn om in die 1,5 miljoen te investeren?* Antwoord de heer Duivenvoorden: De verwachting is van wel.
- *Er wordt een belastingvoordeel opgevoerd als een rendement. Dat is niet correct, daar dit voor individuen anders kan zijn.* Antwoord de heer Duivenvoorden: De gegevens in de tabel zijn overgenomen van de website van Meewind.
- *Stel dat Meewind een reële optie is. Dan moet het rendement en het eventuele belastingvoordeel dat men kan krijgen goed worden toegelicht: In welke gevallen/in welke range heb je belastingvoordeel.*
- *In het bewonersoverleg Illikhoven is gepeild naar wat bewoners willen/belangrijk vinden. Hieruit is gekomen, dat bewoners energievoordeel belangrijker vinden dan (de mogelijkheid om te) investeren. De bewoners zijn het erover eens, dat er een flinke korting op de energietarieven moet*

worden geboden. Bovendien moet die korting structureel zijn en niet – zoals dat nu vaak bij commerciële energiecontracten is – maar voor een bepaalde tijd.

- *Wat is de reden dat de mogelijkheid tot participatie maar 300.000 euro is? Antwoord de heer Duivenvoorden*: Als er obligaties worden uitgegeven, dan wordt daar ongeveer 4-5% rente over betaald. Dit is 4x zo duur als lenen bij de bank en daarom wordt er maar een beperkt bedrag als obligatielening opgehaald. Bij de keuze voor obligaties is er daardoor maar weinig geld beschikbaar voor omwonenden, anders wordt het lenen van geld gewoonweg te duur voor het windproject. .
- *Vorige keer is gesproken over het parallel aanbieden van verschillende mogelijkheden, namelijk uitgeven van aandelen en obligaties/leningen. Bestaat deze mogelijkheid bij ENGIE? Antwoord de heer Duivenvoorden*: ENGIE heeft dit naar aanleiding van het vorige overleg uitgezocht en zal niet en-en aanbieden. Reden hiervoor is dat er dan twee separate administraties gevoerd moeten worden, hetgeen te duur wordt en ten koste gaat van het financiële voordeel dat met de omgeving gedeeld kan worden bijvoorbeeld door verlaging van het rendement. Met de uitgifte van aandelen kunnen veel meer mensen profiteren.
- *Wie maakt die uiteindelijke keuze? Antwoord de heer Duivenvoorden*: ENGIE maakt de keuze. *Antwoord mevrouw Roorda*: Omwonenden, gemeente en provincie denken allemaal mee, maar het uiteindelijke aanbod wordt door ENGIE gedaan.
- *Bij dit systeem vallen de minderbedeelden buiten de boot. Antwoord mevrouw Roorda*: Dat is niet zo, zelf investeren is één van de 4 onderdelen in het profijtplan. Profiteren kan ook via het Omgevingsfonds, Groenregeling voor burens en korting op de energieprijs.
- *Vorige keer is gesproken over andere bedrijven op het bedrijventerrein die ook zouden kunnen bijdragen in het fonds. Is daar nog iets mee gedaan? Antwoord*: Dit is een idee dat aan de wethouder in het vorige overleg is meegegeven. Mevrouw Roorda vult aan dat het profijtplan niet afhankelijk is van het eventueel instappen van andere bedrijven.
- *Moeten we stemmen? Antwoord mevrouw Roorda*: Nee, er hoeft niet gestemd te worden. Maar het is wel belangrijk om te weten hoe de omwonenden over de verschillende mogelijkheden denken. Daarom wordt het plan steeds concreter. Belangrijke punten die zijn aangedragen zijn: niet te veel risico, vanaf € 250 kunnen meedoen, eerste mogelijkheid tot participatie voor de directe kring. De voorkeur van ENGIE is om aandelen uit te geven, daar er dan zoveel mogelijk mensen kunnen participeren.
- *Ik heb begrepen dat de voorkeur van de wijkraadvertegenwoordigers uitging naar lening/obligaties. Antwoord mevrouw Roorda*: Dat is niet correct. Er is geen voorkeur uitgesproken in die bijeenkomst. Wel is besproken dat het belangrijk is dat zoveel mogelijk inwoners moeten kunnen participeren. *Hoe zit het met de verhandelbaarheid van de verschillende opties? Antwoord de heer Duivenvoorden*: Lening/obligatie kan niet verhandeld worden. Na 5 tot 7 jaar krijgt men de inleg weer terug en men ontvangt elk jaar rente.
- *Kunnen obligaties verlengd worden? Antwoord de heer Duivenvoorden*: Nee. Maar als de rendementen goed zijn, kan de termijn door ENGIE verkort worden door uitloting; dan heeft men dus korter profijt. Bij aandelen kan dat niet. Aandelen hebben een langere duur omdat je mede-eigenaar wordt van het windproject. . In een aandelenfonds kunnen aandelen 4x per jaar ingewisseld worden, door de spreiding in het fonds is er een lager risico.
- *Kan ENGIE eenzijdig bepalen dat de obligatieduur verkort wordt? Antwoord de heer Duivenvoorden*: Ja. Dat is gebruikelijk en vindt meestal gefaseerd plaats en door middel van loting.

Desgevraagd laat de heer Duivenvoorden weten dat ENGIE niet alle financieringsvormen naast elkaar kan aanbieden. Er zal een keuze voor 1 financieringsvorm worden gemaakt. Hij heeft geen mandaat om 2 financieringsvormen aan te bieden, maar zal desgevraagd nogmaals informeren bij de directie of dit toch tot de mogelijkheden behoort. De twee financieringsvormen die uit de discussie naar voren komen als best passend bij de genoemde wensen van eenvoudig om aan deel te nemen, goed rendement en beperkt risico zijn lening/obligatie en deelname via een fonds.

Mevrouw Roorda vat de belangrijkste zaken die bij de afweging tussen die twee vormen van belang zijn als volgt samen:

Looptijd / Rendement / Risico (Zekerheid-onzekerheid) / Binding project / aantal bewoners dat kan deelnemen (hoogte bedrag waarvoor participatie mogelijk is).

Aanvullende opmerkingen/vragen:

- *Het is onmogelijk om nu al een voorkeur uit te spreken, daar er geen duidelijke cijfers voorhanden zijn. Kan er een vervolgbijeenkomst worden gepland, waarbij kosten, opbrengsten en korting op de energierekening worden berekend voor de varianten Lening/obligaties en aandelen via Meewind?* Er wordt een vervolgoverleg gepland.
- *Klopt het voorgespiegelde rendement van 4 tot 5% op een lening wel, want dat is erg hoog.* Antwoord de heer Duivenvoorden: Ja, dat klopt.
- *Er wordt een belastingvoordeel voorgespiegeld, maar dat geldt nog maar tot 2022/2023.* Antwoord mevrouw Roorda: Dat zal worden meegenomen in de verdere uitwerking.
- *Is Meewind bereid om hiernaar toe te komen?* Antwoord de heer Duivenvoorden: Die vraag is nog niet gesteld, maar de verwachting is van wel. Ook Meewind heeft er baat bij om een nieuwe projecten te krijgen, daar deelname aan de huidige fondsen op slot zit vanwege een tekort aan projecten

4. Omgevingsfonds

In het omgevingsfonds wordt jaarlijks ongeveer € 30.000 gestort (afhankelijk van de geproduceerde windstroom), bestemd voor projecten in de directe omgeving. ENGIE zal de notitie Gelderse Milieufederatie als basis gebruiken en ombuigen tot de zaken die voor het profijtplan van Windpark Holtum-Noord relevant zijn. Er zal een bijeenkomst worden georganiseerd waarbij de onderstaande vragen centraal staan. De uitnodiging om hierover mee te denken zal breed worden uitgezet onder de omwonenden.

- Over hoeveel geld hebben we het?
- Waaraan kan het geld besteed worden?
- Wie kunnen geld aanvragen?
- Hoe kaderen we af wat we onder omgeving verstaan?
- Hoe worden de gelden besteed?
- Hoe worden de gelden beheerd?
- Wat wordt de naam van het fonds?

Opgemerkt wordt dat ENGIE alleen geld in het fonds stort maar verder geen zeggenschap heeft in hoe het geld wordt besteed. ENGIE treedt wel op als toezichhouder. Er moet een bestuur worden ingesteld om aanvragen te beoordelen. Desgevraagd stelt de heer Germann dat de gemeente geen rol heeft in het fonds, de omgeving bepaalt hoe het geld besteed wordt. De gemeente vindt het wel belangrijk dat het fonds er is en dat er participatie is vanuit de omgeving.

Desgevraagd stelt mevrouw Roorda dat iedereen die tot nu toe per brief informatie heeft ontvangen over het project, voor de bijeenkomst over invulling van het Omgevingsfonds zal worden uitgenodigd. Het omgevingsfonds bestaat gedurende de totale periode dat de windmolens in bedrijf zijn.

Vragen:

- *Worden die € 30.000 door ENGIE jaarlijks geïndexeerd?* Antwoord de heer Duivenvoorden: Dat weet ik niet.
- *Het gaat om veel geld, € 600.000. Dit geld moet verstandig worden uitgegeven.*
- *Daarom worden de contouren van een bestaand fonds gebruikt, namelijk van de Gelderse Milieufederatie. Wij kunnen profiteren van hun ervaringen. Dat fonds kan als basis gebruikt worden, zodat niet het wiel opnieuw hoeft te worden uitgevonden over bijvoorbeeld de statuten en andere zaken.*
- *Het is lastig om te beoordelen welke projecten je gaat honoreren.*
- De heer Duivenvoorden: Er zijn gesprekken geweest met verschillende coöperaties. Die hebben eerder aangegeven de omgeving te willen adviseren over zo'n fonds en de ervaringen die zij hebben, delen.
- *Stel de molens zijn er over 2 jaar, wanneer moet het fonds er dan zijn?* Antwoord de heer Duivenvoorden: De bedoeling is dat meteen vanaf het eerste jaar geld wordt gestort.
- *Hoeveel huishoudens vallen er binnen de cirkels? Kan voor volgende keer worden uitgerekend hoeveel huishoudens er binnen de 500, 750 en 1000 meter zijn?* Antwoord mevrouw Roorda: uitgezocht zal worden om hoeveel huishoudens het ongeveer per cirkel gaat.

5. Groenregeling voor burens

Er worden foto's getoond van de hoek bij Buchten, kruising Verloren van Themaatweg met Maaseikerweg, omgeving Grote Dries, Illikhoven en Baakhoven. De planning is om daar waar nodig (snelgroeiende) bomen te planten die het zicht op de windmolens ontnemen. ENGIE zal dit betalen, dit is een eenmalige geste. De aanplant van beplanting, gaat in overleg met de bewoners van de huizen die in de zichtlijn liggen.

- Daar er bij Spaans Vonderen al behoorlijk wat bomen staan, betreft dit maatwerk en zal worden geïnventariseerd waar behoefte aan is.
- Bij de locatie Groenewal, kruispunt Spaans Vonderen en de Verloren van Themaatweg zijn eigenlijk al voldoende bomen. De eerste huizen zouden wellicht wat last kunnen hebben van slagschaduw in de avondzon, maar door de bomen zal dat niet of zeer beperkt te zien zijn. Bekeken zal worden of wellicht een boom vervangen kan worden door een grotere boom.
- In de andere hoek zal worden bekeken of het mogelijk is om de bomen korter bij de huizen te zetten, zodat ze meer zicht ontnemen van het zicht verderaf.
- Eventueel kunnen extra bomen bij het kasteel worden geplant, mocht men dat wensen. De vraag is of dat gaat vanwege de gracht die erom heen ligt.
- Langs het fietspad staat al een hele bomenrij en er is een kersenbomenweide.
- Naast de Maaseikerweg staat ook al een hele bomenrij.
- Illikhoven ligt het dichtst bij de meest noordelijke turbine. Illikhoven heeft de wens uitgesproken om niet het zicht op de windmolens te ontnemen, maar juist op de loodsen. Het is een lang bestaande wens om groen langs het kanaal te krijgen. Dit heeft echter ook wat haken en ogen vanwege de locatie: langs/op de dijk mag niet worden geplant. Er zal dus achter de huizen moeten worden gekeken wat de mogelijkheden zijn. Er zal met de betreffende bewoners in gesprek moeten worden gegaan over wat zij willen. Er zijn op die locatie ook nog hoogspanningsmasten, hetgeen de keuzemogelijkheden beperkt. Opgemerkt wordt dat dit gemeente Echt-Susteren betreft.
- Bij Baakhoven staan ook al heel veel bomen.

Vragen inzake Illikhoven:

Kun je als inwoner ook de vraag stellen om geholpen te worden bij het kijken of groen voor jou een optie is? Hoe gaat de procedure als ik in aanmerking wil komen om te kijken naar oplossingen rondom mijn woning? Antwoord door de heer Duivenvoorden: Dat kan via de website worden gemeld.

Antwoord mevrouw Roorda: De mensen/ woningen die het betreft, zullen actief worden benaderd over wat hun wensen en ideeën met betrekking tot groen zijn. Samen met hen zal verder worden ingezoomd op wat mogelijk is. Bekeken moet worden van wie de grond is, of de gemeente kan/wil toestaan dat er bomen komen en of de strook niet te smal is. Dit zal allemaal worden uitgezocht.

Wie het beheer van dit extra groen voor zijn rekening neemt, moet nader worden bepaald. Een en ander is afhankelijk van waar de bomen/het groen worden geplant.

Mevrouw Roorda vat samen dat er voor de inwoners van het gebied maatwerkoplossingen worden bedacht die per locatie zullen worden bekeken en besproken met de betrokkenen. De inschatting van ENGIE is dat de groenregeling voor burgers ca. € 15.000 tot € 20.000 zal kosten.

6. Vervolg - planning

- Profijtplan verder uitwerken – onderlegger bij besluitvorming
- Omgeving uitnodigen voor een bijeenkomst met als enige onderwerp: Zelf investeren → de bijeenkomst zal worden gepland in de week van 13 april of de week na de meivakantie, afhankelijk van wanneer Meewind kan. De aanwezigen en de anderen die ook voor vanavond zijn uitgenodigd ontvangen een uitnodiging via email.
- Na vergunningverlening: uitvoeren profijtplan.
- Verslag komt op de website

7. Sluiting

Sluiting onder dankzegging om 21.15 uur.